

at Anskaffelserne i et saa stort Omfang, efter vor finansielle og hele øvrige politiske Stilling, kunne forsvares. Det er et af de Steder, forekommer det mig, hvor vi maae være noget varsomme og maae holde igjen imod vore patriotiske Følelser. — Der blev lovet os ifjor, da vi vedtog de 14 Rønningsslove, at vi skulde spare omtrent 60,000 Rbd. om Aaret. Jeg vil indrømme, at det ikke var Meningen, at vi skulde spare dem strax, og forsaavidt kan det ikke ramme det meget ærede Udvalg, som dengang gav os det Løfte, at man for Tiden ikke kan see videre Spor af Besparselse i denne Retning; men jeg skal kun bemærke, at efter det Indtryk, jeg har faaet, nærer jeg nogen Frygt for, at det endelig skal vise sig — ialfald i vor Levetid — at der vil komme de Besparselser tilveie ved Hjælp af de Love, som vi da vedtog. Det forekommer mig, at der kunde have været leveret paa enkelte Punkter mere tilfredsstillende Oplysninger i denne Henseende, hvoraf det kunde være fremgaaet, hvorledes de gamle og de nye Udgifter til Rønningerne for de Embeds- og Bestillingsmænd, for hvilke vi have vedtaget nye Rønningsslove, forholde sig til hinanden. Det kan imidlertid maaffee ogsaa senere fremkomme. Siden jeg forlader disse Udgiftspara-grapher, med Hensyn til hvilke det kun er mere almindelige Bemærkninger jeg har tilladt mig, skal jeg udtale en Paaskjønnelse af den Naade, hvorpaa Marineministeriet er imødekommet Finantsudvalgets Anmodning med Hensyn til en fylldigere og mere tilfredsstillende Forklaring over de enkelte til Marineministeriet hørende Poster. Hvad nu specielt angaaer Jernbanesagen, da vil jeg antage, at den høttærede Minister har Ret, naar han siger, at han intetsteds just egentlig har sagt, at han vil stille den vestjydske Bane og den sydjydske Lørbane i Bero, men i Realiteten synes det at fremgaae af Forslaget, som om det var Finantsministerens, for ikke at sige Indenrigsministerens, Mening — det er jo paa Indenrigsministerets Budget, at det fremkommer — idet der nemlig, saavidt jeg har seet, ikke forlanges Noget til Fortsættelse af Jernbanebygningen i Sylland fra det Tidspunkt, da man bliver færdig med den vendtyskiske og den silkeborgske Bane, den 1ste Juli næste Aar. Mini-

steriets Mening er altsaa den, at Arbejderne skulle hvile fra den 1ste Juli 1871 til den 31te Marts 1872, altsaa $\frac{3}{4}$ Aar. Man meente — jeg siger man, thi det forekommer mig, at det er fremkommet fra flere Sider, — at det vilde være heldigt for Statskassen, der anlægger disse Baner, — forudsat at man kunde bruge de samme Entreprenører, hvis disse ønskede at fortsætte, som man havde brugt ved den vendtyskiske Bane, — at der intet Op- hold blev gjort, men at man, imedens de havde Folk og Redskaber og flere forskellige Ting, fortsatte paa et andet Sted, efterat man havde endt det første Anlæg, og det var navnlig ogsaa denne Grund, som dengang kom stærkt frem, for at vedtage Anlægget af disse Baner, at man skulde see at fortsætte strax efter, at Banerne efter Loven af 10de Marts 1861 vare færdige. Dertil kommer, at fra 1ste April 1872 og til 1ste Juli 1874, til hvilken Tid Loven bestemmer, at disse Baner skulle være færdige, er der kun $2\frac{1}{4}$ Aar. Efter de Erfaringer, som vi have gjort, antager jeg ikke, at disse Baner fra Høstebro til Gøjbjerg og fra Gøjbjerg til Lunderskov kunne blive færdige i de $2\frac{1}{4}$ Aar, undtagen med en temmelig stærk Forceren af Virksomhed, og saaledes vil altsaa Loven, uden at vi behøve at vedtage en ny Lov, ligesom af sig selv, af et Slags Nødvendighed med Hensyn til Tiden, være overskreden. Man har da vel ikke forandret Loven, men man er dog stiltiende gaaet ud fra, at den ikke vilde blive opfattet efter sit Ordlydende; det forekommer det mig, at man faaer ud af det Lovforslag, som her foreligger. Nu vil jeg overordentlig gjerne indrømme, at det fra Statskassens Standpunkt er et uheldigt, ja meget uheldigt Foretagende, men dermed er det jo ingenlunde sagt, at det fra Statens Standpunkt er et uheldigt Foretagende. I den Henseende er jeg nu af den Mening, at det ikke blot efter hele vor Tids Udvikling er et nødvendigt, men tillige i og for sig et gavnligt Foretagende. Jeg veed ikke, hvorledes Rentabiliteten for den vestjydske Banes og den sydjydske Lørbanes Vedkommende vil stille sig, f. Ex. i Forhold til de øvrige jydsk eller jydsk-syenske Jernbaner, men det veed jeg, at det ikke blot er en Bil-